

بررسی راهکارهای بهبود وضعیت موجود گاوداری های کوچک روستایی (مورد مطالعه: استان زنجان)

اسماعیل اخبار^۱، حیدرقلی زاده^۲ و علی شمس^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه زنجان، ^۲ استادیار دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

Shams@Znu.ac.ir

ایفای صحیح نقش ترویج کشاورزی در امر توسعه کشاورزی و روستایی به درک صحیح و دقیق آنها از سیستمها و نظامهای بهره برداری در کنار آشنایی با دستاوردهای نوین علمی و فنی روز دنیا، بستگی دارد. سیستم گاوداری های روستایی بیش از ۹۶/۴ درصد کل گاوداری ها و بیش از ۶۸/۸ درصد از جمعیت گاو و گوساله کشور را شامل می شوند و سهم عظیمی از منابع بخش کشاورزی و منبع درآمدی خیلی از خانوارهای روستایی را تشکیل می دهند. برنامه ریزی بهبود این سیستم تولیدی نیازمند شناسایی وضعیت آنها و نیز نقاط ضعف و قوت آنهاست. لذا تحقیق میدانی و توصیفی حاضر با هدف شناسایی وضعیت موجود این واحدها در استان زنجان صورت گرفت. برای رسیدن به هدف فوق ۳۸ واحد دامداری روستایی از سه شهرستان استان به روش نمونه گیری کیفی سهمیه ای انتخاب و مورد مطالعه واقع شدند. نتایج تحقیق نشان داد که اکثر این واحدها از مکانیزاسیون بسیار پایینی برخوردار بوده و تغذیه دام مطابق با نیازهای غذایی دام صورت نمی گیرد. همچنین استفاده از نژادهای بومی و دورگ که از سطح تولید پایین تری برخوردارند و کوچک مقیاس بودن این گاوداری ها موجب استفاده زیاد از نیروی کار، تأسیسات، زمین و آب به ازای هر واحد دامی می گردد. با توجه به نتایج تحقیق پیشنهاداتی در پایان مقاله ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: بهره برداران کوچک روستایی، گاوداری روستایی؛ استان زنجان